

Driemaandelijks tijdschrift
van Natuurpunt afdeling Mandelstreke & kern De Reiger

Jaargang 34 nr.1 - maart 2005

België-Belgique
P.B.
8800 Roeselare 1
3/5959

Door Weer en Wind

natuurpunt
mandelstreke

Heer
Philippe Deprez
's-Gravenhof 7
8000 Brugge

in dit nummer

- Nacht van de Steenuil
- Dag van de Aarde
- Winter in de Kleiputten
- Werkgroepnieuws

Kom binnen in
je badkamer van morgen.

Toonzaal Roeselare

Stationsdreef 45

Tel 051/ 27 26 75

Een gratis catalogoog ontvangt u bij uw bezoek.

www.vanmarcke.be

bvba Demees verzekeringen

Wilgenstraat 128
8800 ROESELARE
tel./fax 051 20 27 78
CDV inschrijvingsnr. 16740

Wij plaatsen alle verzekeringen
bij alle eersterangsmaatschappijen

Jan Demees
Wilgenstraat 128
8800 Roeselare
tel./fax 051 20 27 78

Stefaan Demees
Eugeen Van Oyestraat 12
8800 Rumbeke
tel. 051 54 65 81

Sodiro^{VZW}

Erkend sociaal werkgeverssecretariaat

e-mail: sodiro@sodiro.be

website: www.sodiro.be

HOOFDZETEL (RING)

Ovenstraat 37
8800 Roeselare
Tel. 051 26 90 80
Fax 051 26 90 65

CENTRUMVESTIGING

Noordstraat 47
8800 Roeselare
Tel. 051 26 90 50
Fax 051 26 90 55

Keep smiling

Natuur anno 2006 in Roeselare. Tussen wel en wee hebben we toch weer redenen om te glimlachen. Dat ging door me heen toen ik voor 't eerst een prachtig mannetje keep, alias bergvink, tussen de vinken op de voedertafel zag. Hoe vinden ze dat gat hier, terwijl er in de ruimere omgeving zoveel meer geschikte biotopen bestaan? Met het jaarbegin was Mandelstreek een 'hot place', een trekpleister voor vogelaars. Middelste bonte specht, kuifmezen, roerdomp, smelleken, nonnetje, waterral waren de aantrekkelijke hoofdrolspelers.

Ik krijg het gevoel dat we binnenkort nog meer spetters op een dienblaadje voor het tuinraam geserveerd krijgen, met de boodschap: komen jullie niet naar ons kijken dan komen wij naar jullie zien. Hét ornithologisch antwoord op vergrijzend Vlaanderen?

Laat ons even nuchter blijven: het doet deugd dat er in de regio ook al eens iets te beleven valt. Er kan ook een keerzijde aan vast zitten: hoe groter de druk op de open ruimte, hoe vaker deze dieren onze woonomgeving moeten komen opzoeken. Laat ons het antwoord op deze vraag niet alleen passief afwachten.

Met deze zorg voor onze leefomgeving stapten we met natuurpuntleiden en een delegatie van Leefmilieu Roeselare naar de kersverse burgemeester Martens voor een onderhoud van ruim 2 uur. Op een constructieve manier kwamen pijnpunten en voorstellen op de proppen (en op het scherm). Voor het eerst hadden we bij een plaatselijk politicus het gevoel als evenwaardige gesprekspartner gehoord te worden. Hij deelde in onze bezorgdheid om heel wat van onze agendapunten. We hebben een nieuwe uitnodiging op zak: binnen één jaar evalueren we samen de vorderingen van het beleid. Ook benieuwd?

Nieuw vanaf dit nummer is ook onze redacteur Koen Maes. Dit geeft me de gelegenheid om Freddy, en ruggesteun Caroline voor de schijnwerpers te brengen voor de zes jaar ononderbroken werk achter de schermen. Redactie van een tijdschrift is een zware klus: met een ledenblad treedt een afdeling immers naar buiten. In die periode hebben ze aan Door Weer en Wind een nieuw gezicht gegeven met een andere lay-out, meer structuur en foto's en dit op een veel hogere oplage. Dit kan een van de redenen zijn dat onze afdeling het laatste jaar met zo'n 150 leden is aangegroeid. Heel hartelijk bedankt en opnieuw als gewoon bestuurslid zal de werkdruk binnen de afdeling voor jullie wat kunnen afnemen. Eveneens dank aan bestuurslid Christa Vandeviaene, die na 6 jaar de vaandel doorgeeft aan Willy Deruytter.

De bestuursploeg heeft ambitie: verder in dit nummer verneem je meer over de tien-jaar-jonge steenuilwerkgroep en de feestelijke **nacht van de Steenuil op 17 maart**, waar jullie allen welkom zijn. In april volgt een niet te missen (ook al) **'nacht' van de aarde op 22 april**. Vroege beslissers hadden gelijk voor de vierdaagse naar Tecklenburg, want nu reeds volzet. Voor de zomerwaddenzeiltocht zijn nog enkele plaatsen vrij: weeral reppen? Het kan ook rustig aan op de gewone dag- en avondactiviteiten in het voorjaar. Zoals steeds in dit mooie seizoen heet de natuur je welkom!

Piet

INHOUD

Activiteitenkalender		p 3
Bij de voorkaft – lidmaatschap		p 5
Natuureducatie:	4- daagse Tecklenburg, 28 ^{ste} Vlaamse Ardennendag	p 6
	Cursus natuurgids, Waddenzeiltocht,	p 7
	Nacht van de steenuil	p 8 - 9
	Dag van de Aarde	p 10
	Voedsel voor akkervogels	p 11
	(Korst)mossen determineren, Inventarisatie steenuil	p 12
Natuurstudie:	Jejelmus over Mandelstreek	p 13
	Provinciale vergadering kerkuilwerkgroep	p 14
	Inventarisatie van (korst)mossen, Vogels voeren en beloeren	p 16
	Winter in de Kleiputten	p 17
Natuurbeheer:	Zwerfvuilactie	p 19
	Het Mar(i)chall-plan werkt, nestkastenactie	p 20
	Paddenoverzetacties in Roeselare en Staden	p 21
Natuurbeleid	Subsidiereglement ter bescherming van zwaluwnesten	p 22
	Bestuursvergaderingen + verslag algemene vergadering	p 23 - 25
	Energiezuinig leven in 2006 extra beloond	p 25
Voorbije activiteiten:	Gavers en Bergelen	p 26
	Ijzermonding en Viconiaputten	p 27
	Oosterschelde: sfeerfotoverslag	p 29
Waarnemingen		p.30

Bestuur Mandelstreek:

voorzitter	Piet Desmet	Verbrandhofstraat 156 natuur.mandelstreek@scarlet.be	8800 Roeselare	051/225852
ondervoorzitter	Wim Marichal	Kraaisaard 22 wim.marichal@west-vlaanderen.be	8800 Roeselare	0478/307762
secretaris	Philippe Deprez	's Gravenhof 7 philippe.deprez@pandora.be	8000 Brugge	050/347824
penningmeester	Frans Roels	Meulebekerstraat 6	8850 Ardooie	051/745269
redacteur	Koen Maes	Beukhoutstraat 50 koenmaes@hotmail.com	8850 Houthulst	051/727001
bestuursleden	Antoon Lefevre	Skladenstraat 15 antoon.lefevre@advales.be	8800 Roeselare	051/202069
	Herman Soenens	Wallemers 28	8800 Roeselare	051/208808
	Vera Vandewalle	Wijnendalestraat 188	8800 Roeselare	051/204489
	Freddy Van Eeckhoutte	Heirweg 128 vaneeckhoutte.vanvynckt@village.uu.net.be	8800 Roeselare	0478/424088
	Willy De Ruyter	Bloemgatstraat 7	8780 Meulebeke	051/697798
ledenopvolging	Cien De Roo	Zuidbroekstraat 11 cver1111@tiscali.be	8800 Woumen	051/502346
communicatie	Ria Wyffels	Warandestraat 18 riawyffels@yahoo.com	8820 Torhout	050/211392
	Johan Hanssens	Heulestraat 54 johanhanssens@fulladel.be	8860 Lendelede	051/309199
vogelwerkgroep	Ludo Mommerency	Beverenstraat 84 ludo.mommerency@telenet.be	8830 Hooglede	051/225280
conservator	Jacqui Stragier	Ardooiestraat 55 jackie.stragier@debuizerd.be	8870 Izegem	051/304731

Bestuur kern De Reiger:

voorzitter	Jean-Pierre Vandamme	Procureurstraat 15 jeanpierre.vandamme@skynet.be	8890 Moorslede	051/771213
secretaris	Mathieu Foré	Meulebrouckstraat 7 mathieu.fore@lv.vlaanderen.be	8890 Moorslede	051/770061
	Filip Cardoen	Breughellaan 2 info@filipcardoen.be	8890 Moorslede	051/770159
	Bart Debaes	Onledegoedstraat 42 bdebaes@yahoo.com	8800 Roeselare	051/229088
	Peter Goossens	Elzerijstraat 23	8890 Moorslede	051/249448

Argentia Bankrekening van Natuurpunt Mandelstreek = 979-9627307-62

Vergaderlokaal = Huyse Tijn, Zaal De Muze,

Gitsbergstraat 1

p/a Meulebekerstraat 8

8830 Gits

8850 Ardooie

051/205160

Website Mandelstreek : <http://users.pandora.be/mandelstreek>

Website Natuurpunt : www.natuurpunt.be

Lidmaatschap van Natuurpunt voor het ganse gezin = €20 (Tijdschriften DWW 6x en Natuurblad 5x)

op rekening 230-0044233-21 van Natuurpunt vzw, Kardinaal Mercierplein 1, 2800 Mechelen.

Extra tijdschriften: Natuur focus (4x) en Natuur oriolus (4x) : elk €8,5 of samen €14,5.

Leden van andere afdelingen kunnen "Door Weer en Wind" ontvangen door storting van €4 op 979-9627307-62.

Fiscaal aftrekbare giften (min. €30) dienen rechtstreeks gestort te worden op rekening 293-0212075-88 van

Natuurpunt Beheer vzw, met vermelding "Reservatenfonds 3567 Mandelstreek" of op rekening 230-0524745-92 van Natuurpunt Studie vzw, met

vermelding "Vogelwerkgroep Mandelstreek - project 2423"

VogelOpvangCentrum : Bultkampveld 8, 8730 Beernem, 050/790959

Natuurpunt : Coxiestraat 11, 2800 Mechelen (adres geldig tot zomer 2006)

Dit tijdschrift is gedrukt op gerecycleerd papier

Werken mee aan dit nummer: Christel Caen, Patrick Crepeels, Kris Degraeve, Cien De Roo, Piet Desmet, Jan Demulier, Peter Hartson, Koen Maes, Wim Marichal, Ann Metiaen, Ludo Mommerency, Jelle Quartier, Geert Schouteten, Herman Soenens, Jacqui Stragier, Jacques Vanderhaeghe, Dirk Vandewalle, Ria Wyffels.

Nestkasten te koop: meer info: Ludo Mommerency

(ledenprijs)

vliegenvanger, mees, boomkruiper, winterkoning en roodborst: €9

zelfbouwpakket: €5

mussenhotel: €20

vleermuizenkast €12,50

ACTIVITEITENKALENDER

 = met eigen wagens vanaf hoek Meiboomlaan – Lindenstraat (Roularta)	 = vertrekkur	 = lunchpakket meebrengen
 = leiding	 = uitstapverantwoordelijke	 = busuitstap

4-5 maart Za ⌚13:30-18:30 Zo ⌚10:00-16:00 Bruggestr. 128	21ste tweedehandsbeurs te Ingelmunster Ingericht door de Buizerd	☎ Jacqui Stragier
Zo 5 maart ⌚09:00 Roularta ⌚09:30 kerk Ooigem	Herkennen van roepjes van wintervogels in het veld Ingericht door de West-Vlaamse vogelwerkgroep	☎ Geert Van Slyps 056/50.23.70
Zo 12 maart ⌚08:30 	Natuurgebieden rond de Kemmelberg en nieuwe natuur in de kleiputten van Ploegsteert 	☎ Wim Marichal
Zo 12 maart ⌚09:30	Geleide wandeling Mandelhoek Ingang via Waterstraat in Ingelmunster	☎ Jacqui Stragier
Vr 17 maart ⌚19:00 St Idesbald	Nacht van de steenuil 10 jaar steenuilwerkgroep <u>Meer info op p.8 en 9</u>	☎ Ludo Momerency
Zo 19 maart ⌚7:45 Top Mart Izegem	Bezoek aan de Ijzermondung Ingericht door de Buizerd	☎ Jacqui Stragier
Zo 19 maart ⌚10:00 – 12:00 parking sterrebos	Natuurwandeling in het sterrebos Thema beheerswerken Ingericht door het CVN	☎ Wim Marichal
Weekend 25-26 maart	Weekend Hoge Venen Ingericht door de West-Vlaamse vogelwerkgroep	☎ Geert Van Slyps 056/50.23.70
Zo 26 maart ⌚9:00 – 12:00	Werkdag spoorwegdomein Ingericht door de Buizerd	☎ Jacqui Stragier
Zo 26 maart ⌚14:00 Mandelhoek	Algemene Ledenvergadering De Buizerd	☎ Jacqui Stragier

Za 1 april ⌚09:00 	Zwerfvuilopruiactie in Roeselare Iedereen welkom. Meer info op p.19 	☎ Wim Marichal
Zo 2 april ⌚8:30 – 12:00	Werkdag Mandelhoek Ingericht door de Buizerd	☎ Jacqui Stragier
Zo 2 april ⌚8:30 – 12:00 parking Babilliestr.	Geleide wandeling in de kleiputten Thema voorjaarsvogels Ingericht door het CVN	☎ Piet Desmet
Zo 9 april ⌚9:30	Geleide wandeling Mandelhoek	☎ Jacqui Stragier
Zo 9 april ⌚10:00-12:00 ⌚14:00-16:00	Opendeurdag Mandelhoek Mandelhoek op eigen tempo bezoeken	☎ Jacqui Stragier
Za 22 april ⌚vanaf 18:00 Oude Zilverbergstatie	Dag van de Aarde: Ontdekkingstocht in en rond de Kleiputten Meer info op p.10	☎ Wim Marichal
Zo 23 april	Vlaamse Ardennendag i.s.m. De Buizerd Meer info op p.12	☎ Jacqui Stragier
Za 29 april ⌚6:00 	Voorjaarstrekking te Breskens Ingericht door de West-Vlaamse vogelwerkgroep	☎ Geert Van Slyps 056/50.23.70
Vr 5 mei ⌚19:00 	Avondwandeling in Heihoek en Huweynsbos te Lichtervelde	☎ Ria Wyffels
Zo 7 mei ⌚05:00 parking rhodesgoed	Rhodesgoed Kachtem: vroegmorgenwandeling Ingericht door het CVN	☎ Piet Desmet
Vr 12 mei ⌚19:00 	Avondwandeling in Vloetenveld te Zedelgem	☎ Ria Wyffels ☎ André Vanhevel
Zo 14 mei ⌚07:00 	De Liereman en Tikkebroeken in de Kempen 	☎ Philippe Deprez
Zo 14 mei ⌚9:30	Geleide wandeling Mandelhoek	☎ Jacqui Stragier
Vr 19 mei ⌚19:00 	Avondwandeling in de Handzamevallei	☎ Ria Wyffels
Zo 21 mei ⌚10:00 – 12:00	Geleide wandeling in de Kleiputten Ingericht door CVN	☎ Patrick Crepeele 051/243517

OHH 25-28 mei 	4-daagse naar Teutoburgerwald nabij Osnabrück Meer info op p. 6 en aparte brochure begin mei.	 Frans Roels
Vr 2 juni ⌚ 19:00 	Avondwandeling in de Palingbeek te Zillebeke	 Koen Maes
Vr 9 juni ⌚ 19:00 	Avondwandeling in de Leiemeersen te Wielsbeke	 Wim Marichal
19-25 augustus	Zeiltocht in de Waddenzee met de Minerva Meer info op p. 7	 Piet Desmet

Bij de voorkaft: kepen op de voedertafel

We voelden ons zo fier als een gieter. Na heel wat meldingen deze winter van grotere groepen kepen en vinken in tuinen, kregen we ze thuis uiteindelijk ook te zien. Een mannetje had zowaar zin om voor het keukenraam te poseren. Al in begin december had Pol Ingelaere gesignaleerd dat er tot honderd kepen bij hem op bezoek kwamen, en er kilo's uitgestrooid zaad soldaat maakten. Hun invasieachtig karakter in tuinen zou te maken hebben met de uitzonderlijk koude winter in Centraal-Europa en de zeer magere opbrengst dit jaar van beukenootjes, hun belangrijkste natuurlijke wintervoedsel.

Deze noordelijke vinkensoort, ook wel eens bergvink genoemd, dankt zijn naam aan zijn opvallende roep in de vlucht: "**k(w)èhp**". Met zijn dialectnaam "kwèker" is hij bij oudere vogelvangsters in onze streek beter bekend.

Zowel mannetjes als vrouwtjes kepen onderscheiden zich van 'gewone' vinken, waarmee ze graag samen zitten, door hun opvallend witte stuit (onderrug) en, enkel 's winters, door hun forse gele snavel. De typisch oranjegele (isabelkleurige?) borst moeten de gewone vinken ook missen.

Rond de voedertafel viel het op dat ze eerst de grootste zaden, liefst volledige zonnebloempitten, wegkaapten. Die pelden ze dan in struiken rondom de voederplaats, terwijl vinken eerder op de grond actief waren.

In de vroege lente vertrekken ze weer helemaal naar Noord-Europa, waar ze de voedertafel inruilen voor hogergelegen berkenbossen.

Piet

Vernieuwen lidmaatschap

Na de nieuwjaarspresentjes komen we naar goede jaarlijkse traditie nog eens aan de Euroboom schudden. Wie de gelegenheid nog niet had om zijn contributie voor 2006 te betalen, kan dit doen via overschrijving van € 20,00 per gezin op 230-0044233-21 van Natuurpunt Mechelen, met vermelding afdeling Mandelstreke.

Handiger is dit te doen via domiciliëring, wat de vereniging heel wat administratiekosten bespaart.

Formulieren hiervoor kan je bij de bestuursleden krijgen. Wie nu domicilieert ontvangt een boeiend leesboek over het leven van de roodborst en zijn vele verborgen kantjes.

Alle leden ontvangen het driemaandelijks rijk geïllustreerde **Natuur.blad** vol informatie over natuur in Vlaanderen. Daarin steekt ook een kalender met de belangrijkste plaatselijke activiteiten. Hierover vind je echter meer in ons afdelingsblad **Door Weer en Wind**, dat gratis wordt toegestuurd naar alle leden van onze afdeling.

Wie lid is van een andere afdeling van Natuurpunt, kan ook Door Weer en Wind ontvangen door €4 over te schrijven op het rekeningnummer van Natuurpunt Mandelstreke 979-9627307-62

Meulebekestraat 6 8850 Ardoois

Wie daar bovenop een extra abonnement wil nemen op de meer gespecialiseerde tijdschriften **Natuur.focus** en/of **Natuur.oriolus**, betaalt hiervoor telkens nog eens €8,50.

Beide extra abonnementen over natuurbeheer en avifauna samen kosten €14,50.

I. NATUUREDUCATIE

Vierdaagse naar Tecklenburg: 25 – 28 mei 2006

De inschrijvingen voor de vierdaagse liepen vlot binnen zodat we met 32 naar Tecklenburg kunnen vertrekken.

De deelnemers krijgen in de loop van de maand mei een aparte brochure met het programma toegestuurd. Iedere deelnemer betaalde reeds 100 euro voorschot. In een 2-persoonskamer bedraagt het saldo nog **200,80 euro per persoon**, in een 1-persoonskamer nog **215,80 euro**.

Gelieve het verschuldigde saldo te betalen **vóór 30 april 2006** op rekeningnummer 979-9627307-62 van Natuurpunt Mandelstreke met vermelding: saldo Tecklenburg en het aantal personen.

Begin mei wordt een aparte brochure met alle praktische afspraken en programma opgestuurd naar de deelnemers.

Voor verdere inlichtingen kan je steeds terecht bij Frans Roels, Antoon Lefevre, Vera Vandewalle, Ria Wyffels en Cien De Roo.

28 ste Vlaamse Ardennendag

Zondag 23 april 2006 wordt voor de 28ste keer de Vlaamse Ardennendag ingericht. Lichtjes gewijzigd in vergelijking met voorgaande jaren. Naar traditie schreven we ook ditmaal in op een voor- en namiddagwandeling. 's Morgens wandelen we tussen 09 en 12 u in de Perlinckvallei o.l.v. Gert Govaerts. Afspraak om 09 u aan de kerk van Sint-Kornelis-Horebeke. Langs de Perlinckbeek staat een oude watermolen, grote gele kwik is dus verzekerd. Verder is bijna de volledige stinzenflora in deze asymmetrische vallei te vinden. 's Middags spreken we onze picknick aan in een lokale kroeg. De inrichters hebben de collegerefter in Oudenaarde, met alle aan- en bijhorigheden geschraapt.

Rond 14 u worden we dan opgewacht door Erik Cooman op de parking van café " 't Fonteintje " in Tiegem. Hij zal ons begeleiden door het Arnolduspark naar het Bassegebos. Het Arnolduspark heeft enkele hoekjes met natuurlijke vegetaties waaronder o.a. rapunzel! Het Bassegebos is een zeer waardevol eiken- en haagbeukenbos met als ondervegetatie bijna uitsluitend wilde hyacint. Het is ongeveer 6 ha groot. In het bos is er broedgeval van roofvogels. Enkele aspecten wijzen erop dat dit bos zeer oud is. Er zijn enkele hakhoutstoven aan de bosranden. Vroeger werd hout aangeboden en verkocht. Je vindt hier boswallen die in de Middeleeuwen als veekering dienden. In "bassen", een basse is een bepaalde hoeveelheid hout. Het Bassegebos is, wegens te klein en te kwetsbaar, enkel toegankelijk met een gids.

Praktische afspraken:

- We verzamelen om 07.45 u aan Top Markt (naast de Rijksweg) in Izegem.
- Vertrek richting Sint-Kornelis-Horebeke om 08.00 u stipt.
- Ben je 's morgens belet, dan kan je ons 's middags vervoegen in Tiegem.
- We zijn terug rond 19.00 u.
- Laarzen zijn noodzakelijk, verrekijker en veldgidsen zijn aan te raden.
- Picknick is nodig om de dag rond te geraken, drank is ter plaatse te bekomen.
- We rijden met eigen vervoer, kosten te verdelen.
- Graag vooraf een belletje of een mail naar Jacqui of Roos: 051/304731

Cursus Natuurgids Izegem.

We starten op 9 september 2006 en eindigen op 23 juni 2007. Er zijn 30 activiteiten waarvan 14 binnen en 16 buiten. Alle binnenactiviteiten vinden plaats in de bibliotheek van Izegem en dit van 9.00u tot 12.15u. Buitenexcursie zijn halve dag uitstappen en het preciese programma zal meegedeeld worden op de kennismakingsles op 9 september.

Alle geïnteresseerden (leeftijd vanaf 18 jaar) zijn welkom. Enige voorkennis is geen absolute vereiste maar is toch aan te bevelen. Wie een Getuigschrift Natuurgids wenst te behalen moet een terreinstudie afwerken en een proefwandeling leiden.

De cursusprijs bedraagt €165

Inlichtingen bij Jacqui Stragier (051 30 47 31), Patrick Crepeele (051 24 35 17), Ann D'Heedene (050 82 57 26) van Centrum voor Natuur- en Milieueducatie West- Vlaanderen.

De cursus wordt ingericht door CVN in samenwerking met Natuurpunt Mandelstreke, vzw De Buizerd, CVN-Roeselare en Milieuraad Izegem

Waddenzeiltocht van 19 tot 25 augustus 2006

Wad zei je? Jezelf eens in de watten leggen? Of plompverloren in de Wadden...?

In het vorig nummer kondigden we deze grandioze onderdompeling in dit uniek natuurgebied al aan. Onderdompeling wel, kopje onder niet, of toch niet voor iedereen... Wat nog allemaal kan: wandelen en fietsen op de eilanden, wadlopen, zwemmen, zeilen, culinair genieten, luieren en doorzakken aan of onder dek, droogvallen met het schip op onbewoonde plaatsen, gezellige haventjes bezoeken en uitslapen.

Met duizenden vogels als toeschouwers, aangevuld met zeehonden, strandvondsten en een unieke flora op de eilanden.

Al heel wat leden tekenden in om een week onvergelykbare rust te beleven. Wie nog niet beslist heeft, zal er geen gras mogen over laten groeien. Er zijn nog maar enkele plaatsen vrij op de Friese tjalk, en we charteren geen tweede zeilschip noch bemanning.

Praktisch:

De richtprijs bedraagt **360/340 EURO voor leden van Natuurpunt of De Buizerd.**

Niet-leden betalen 400 EURO. Het verschil in prijs hangt af of je kiest voor een kajuit voor 2 of 4 personen.

In dit bedrag zijn inbegrepen:

Alle kosten voor de huur van het zeilschip en bemanning (schipper en matroos), alle maaltijden aan boord, fietsenhuur op de eilanden, vervoer van Roeselare naar Harlingen (380 km) en terug, bewaakte en overdekte parking in Harlingen, eindschoonmaak van het schip, brug- en havengelden.

Niet inbegrepen:

Annulatieverzekering. Zelf moet je nog voorzien in een ontbijt en middagpicknick voor de eerste dag en avondmaal voor de laatste dag. Wij zorgen voor drank aan boord tegen zeer democratische prijzen.

Maaltijden:

Worden aan boord bereid, waarbij voor we afreizen reeds ploegen (van 4 personen telkens) zijn aangesproken om te koken. Je bent dus één dag 'van korvee', wat niet betekent dat je de activiteiten niet kunt meemaken, maar wel dat vooraf afgesproken warme (avond)maaltijd van de menulijst bereid wordt. 's Middags is er meestal picknick aan boord of op excursie.

Inschrijven:

Kan door **100 Euro voorschot per persoon** over te schrijven op **979-9627307-62 Meulebekerstraat 6 8850 Ardoole** met vermelding Waddentocht, het aantal personen en het soort kajuit (2 of 4 personen).

Snel inschrijven is de boodschap. De volgorde van inschrijven is bepalend of je er bij kunt zijn. We verwittigen je als je op een wachtlijst terecht komt, waarbij het voorschot desgewenst kan worden teruggestort.

Het saldo (260/240/300 EURO) moet vereffend worden **tegen eind juni**, net na het verschijnen van het volgend nummer van DWeW. In juli ontvang je een volledig infopakket met de kajuitverdeling en alle praktische info.

Zeilmaat Piet

De nacht van de steenuil Vrijdag 17 maart 2006

Het Steenuilenproject van Natuurpunt Mandelstreek bestaat 10 jaar! Wij willen dit vieren met een feestelijke Nacht van de Steenuil.

Even terugblikken.....

In 1995 startte Pol Ingelaere het steenuilenproject op, na een alarmerend artikel van Wim Declercq in "Door Weer en Wind", gepubliceerd na een vrij intensieve inventarisatie van de gemeente Hooglede.

Pol vatte het grootse plan op om een 100-tal steenuilenbakken te plaatsen in een straal van 10 km rond de markt van Roeselare. Dit gebeurde in 1995, 1996 en 1997. Eind 1997 lagen er 105 kasten klaar voor het broedseizoen 1998.

De kasten zijn van het type Schwarzelaere (Schwarzenberg met aanpassingen door Pol Ingelaere) en door medewerkers in elkaar getimmerd.

De financiële steun van de provincie West-Vlaanderen en van vrijgeevige sponsors maakten het mogelijk deze toch wel dure, maar oerdegelijke kasten te maken.

Het uitzetten van de kasten gebeurde, na een inventarisatie in het afgebakende gebied, door de talloze medewerkers. Hierbij volgden ze de standaard procedure waarbij diverse geluiden van de steenuil driemaal afgepeeld worden met telkens 1 minuut tussenpauze.

De bedoeling was de kasten te plaatsen in de volledig witte gebieden, waar geen steenuilen werden gehoord. We ontdekten vlug dat dit niet mogelijk was. De witte gebieden waren volledig met serres bebouwd in Gits (grootste serreoppervlakte van W-VL.) en door de groentenindustrie ingenomen in Staden, Westrozebeke en Ardoole. Daarbij nam de steeds groter wordende stadsagglomeratie van Roeselare meer plaats in.

Na overleg werd besloten dan maar de nestbakken te plaatsen dichtbij de bestaande territoria en te proberen van daaruit de populatie te versterken.

De nestbakken werden geplaatst in meestal oude holle wilgen waar geen nestgelegenheid meer mogelijk was, jonge wilgen waar nog geen holtes in voorkwamen en enkele in populieren; steeds waren er wat weiden in de directe omgeving. (85% van de kasten ligt bij landbouwers)

Iedere eigenaar kreeg een brochure over de uilensoorten in de streek en een uitvoerige beschrijving van de steenuil en zijn voedingswijze. (Als je bij wat argwanende boeren zegt dat de uilenkweek bijna volledig op muizen leeft, heb je al een goeie opening gemaakt). Vanaf het najaar 2005 werd deze brochure vervangen door de kleurrijke brochure over Steenuilen, uitgegeven door Natuurpunt i.v.m. biodiversiteit.

Anno 2006....

Het onderzoeksgebied is verdeeld in zes sectoren, waar telkens twee medewerkers actief zijn. Hun taak bestaat erin tweemaal per jaar de kasten te bezoeken. Een éérste keer eind mei voor de broedcontrole; in het najaar worden de kasten met een geslaagd broedgeval gereinigd en van een laag verse houtkrullen voorzien. Ook is het soms nodig een kast te herschikken of snelgroeiende takken weg te zagen om te vermijden dat de nestbak kapot gedrukt wordt.

De resultaten van de 10 voorbije jaren:

Jaar	Aantal kasten	Bezette kasten	Gemiddelde jongen per kast
1996	23	1	4
1997	60	20%	2,8
1998	105	25%	3
1999	103	28%	2,65
2000	110	45%	2,5
2001	108	49%	2,5
2002	106	55%	2,6
2003	105	56%	2,6
2004	102	58%	2,7
2005	100	61%	2,88

Het aantal bezette kasten en het broedsucces per kast gaat in stijgende lijn. Opmerkelijk was de grote toename in 2000 toen we van 28 % bezette kasten naar 45 % klommen.

Was de winter ervoor uitzonderlijk zacht of was 1999 een uitzonderlijk muizenjaar zodat er misschien voor veel steenuilen een tweede broedsel inzat? Het is ook mogelijk dat de toename een gevolg was van ons project.

In het voorjaar van 2006 gaan we opnieuw inventariseren op dezelfde plaatsen van 10 jaar geleden zodat we de vergelijking kunnen maken tussen toen en nu.

Ludo Momerency

De nacht van de steenuil

wanneer? vrijdag 17 maart 2006
waar? MPI Sint Idesbald, De Zilten 52, Roeselare
Natuurpuntwegwijzers zullen u de weg helpen vinden
start? 19 u.
programma?

receptie met een hapje en een drankje
welkomstwoord door Pol Ingelaere
verschillende stands met: braakballenpluizen, PowerPoint-
voorstelling over steenuilresultaten in onze regio, korte film over
onze nachtroofvogels, infostands over steenuilen en Natuurpunt
nog een verrassing...

21 u. **op zoek naar steenuiltjes: excursie te voet in de buurt**
nakeuvelen tot

ZATERDAG 22 april
DAG VAN DE AARDE 2006: ONTDEKKINGSTOCHT IN EN ROND DE
KLEIPUTTEN

Organisatie Natuurpunt Mandelstreke

i.s.m. vzw Leefmilieu Roeselare, Bond Beter Leefmilieu, Gezinsbond –De Wijze Eik, Jeugdbond voor Natuur – en Milieustudie, Natuurpunt Mandelstreke, Stad Roeselare, Vabi Roeselare, Velt :Vereniging voor Ecologische Leef- en Teeltwijze afdeling Beltem en Roeselare, Vereniging voor oudheidkundig bodemonderzoek in West-Vlaanderen

• **Dag van de aarde?**

De Dag van de Aarde is een wereldwijde actie voor een beter leefmilieu. Voor de zesde keer organiseert Natuurpunt Mandelstreke in samenwerking met vzw Leefmilieu deze actiedag in Roeselare. Vzw leefmilieu is de Roeselaarse koepel van natuur – en milieuverenigingen en ijvert sinds jaren voor meer groen en natuur in de streek. De bedoeling is om die dag het ruime publiek kennis te laten maken met het natuurgebied de Kleiputten in Rumbeke dat anders niet vrij toegankelijk is . De Kleiputten worden beheerd door vrijwilligers van Natuurpunt i.s.m. het stadsbestuur. De omgeving van de Kleiputten veranderde de laatste 10 jaar in de positieve zin. Jonge bosjes en een boomgaard verfraaien er nu het landschap. Tijdens de uitgestippelde wandeltocht van 5 km kun je meedoen aan verschillende activiteiten.

• **Inschrijving en start**

Wanneer: Tussen 18u tot 19u30

Waar: Tuinhuis aan de Zilverbergstatie 30/32 in de Oude Zilverbergstraat te Rumbeke/Zilverberg (startpunt wordt aangeduid vanaf kruispunt Sterrebos/rijksweg)

Parkeren: Kom liever met de fiets maar auto's kunnen parkeren langs de Oude Zilverbergstraat

Kostprijs: 3 euro per volwassenen; kinderen (tot 12 jaar) gratis. Iedereen krijgt hiervoor een biodrankje en soep

• **Activiteiten onder weg**

Opgravingen aan de Bergstraat: rondleiding om 18 u 30 (verzamelen aan villa eksternest)

- Paalsporen van een nederzetting uit het midden van de nieuwe steentijd (neolithicum) werden bloot gelegd door amateur-archeologen van de WAR (Werkgroep Archeologie Roeselare) tussen 4290 en 4130 jaar oud. Het betreft de oudste nederzetting ooit in Roeselare gevonden. Jozef Goderis geeft uitleg en toont enkele vondsten.

Speelbos :

- scheppen en speuren naar zoetwaterdiertjes voor kinderen samen met jeugdbond voor natuur - en milieustudie

Kleiputten:

- vogels belooien met verrekijkers en telescopen samen met Natuurpunt

Parking Kleiputten:

- Yves Bondue vertelt en zingt over plaatselijke sagen en legenden om 19u, 20u en om 21 u
- Natuurpunt Mandelstreek – Gezinsbond (De Wijze Eik) zorgt voor een glaasje bio-wijn of fruitsap

Hoeve VABI vanaf 20 uur :

- muziek maken met eenvoudige muziekinstrumenten (o.a. uit Mexico)
- keramiek met rooktechniek (raku) door Peter Hantson;
- werken met klei en aanmaken van een veldoven door Jozef Goderis en WAR
- soepbar door Velt
- bar door vzw Leefmilieu

contactadressen:

Wim Marichal wimmarichal@hotmail.com
Dirk Vandewalle de.wijze.eik@skynet.be
051/22 02 35

Voedsel voor akkervogels in je eigen tuin

De vergelijkende resultaten van de tellingen in 2004 en 2005 in Westland, tonen een duidelijke positieve invloed van de in 2004 en 2005 aangelegde graanakkers. De wintertellingen van geelgors waren spectaculair met een dagmaximum van 878 stuks in en rond de 8 velden. Ook ringmussen, vinken, veldleeuweriken en rietgorzen snoepten talrijk van de overwinterende granen. Nog meer deugd deed de spectaculaire stijging van 2005 tegenover 2004 van broedgevallen van geelgors (+ 22%), grasmus (+20%) en kwartel.

Uit deze eerste gegevens blijkt vooral de positieve invloed van overblijvende granen als voedselbron tijdens de winter. Maar ook de kleurenpracht van de akkerbloemen als korenbloem, ganzenbloem en klaproos, zijn voor velen een stimulans om ook eens wat te doen voor akkervogels.

Net zoals verleden jaar, zorgt de **vogelwerkgroep** voor de gezamenlijke aankoop van granen (inzaaien à rato van 3 kg per 100 m²) en voor akkerbloemen (2 gram per m²).

Richtprijs :

- graan : 1 euro/kg, inzaaien aan 3 kg per 100 m²
- akkerbloemen : 8 euro/100 gr, inzaaien aan 2 gr per m²

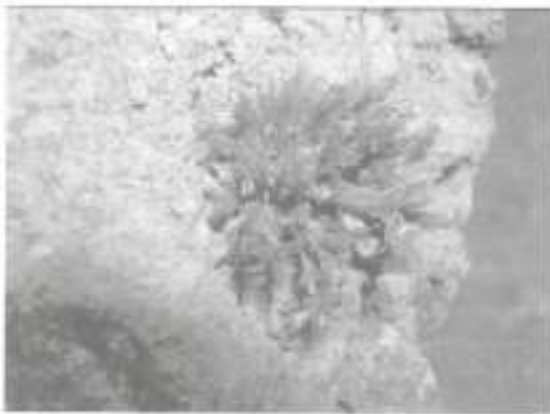
Geïnteresseerden kunnen voor 7 maart 2006 een mailtje sturen naar geert.schoutteten@skynet.be of me bellen op 056/502370. De granen en zaden zullen tegen eind maart beschikbaar zijn.

Geert van Slyps

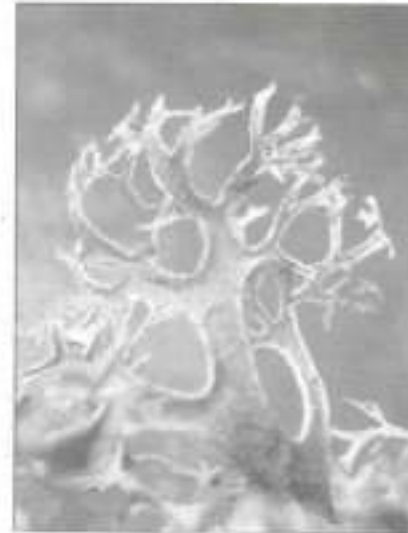
Mossen en korstmossen determineren

Vorig jaar zijn een tiental enthousiastelingen het determineren van mossen gestart. Dat het niet zo eenvoudig is werd snel duidelijk! Uit eigen ervaring weten we dat opruimen en er af en toe mee bezig zijn de enige mogelijkheid is om de elementaire kennis en kunde vanuit deze cursus van vorige lente, bij te houden en verder op te bouwen.

Zonder de pretentie te hebben om zo onmiddellijk een 'mossenwerkgroep' op te starten toch even dit voorstel. Een viertal zaterdagdagen komen we samen om een aanzet tot mosseninventarisatie van stad Roeselare te realiseren. Elders in dit tijdschrift lees je een beknopt verslag van de korstmosseninventarisatie in mijn tuin: Ik kom toch gemakkelijk aan een 15-tal soorten en daar boven op moeten zeker nog een 5-tal op naam worden gebracht!

Gewone haarmuts

Purper geweiemos

Daarom dit voorstel om vier mossenexcursies te plannen: samenkomsten waarop we in een afgebakend gebied materiaal verzamelen en determineren. We spreken steeds om 14u00 af. Breng de noodzakelijke loupe, determinatielijsten en boekjes mee.

Za 4 maart. - Oekensestraat 138, 8800 Rumbeke. Controle determinaties van de korstmossen in de tuin, moeilijker soorten determineren en opstart van de bladmosdeterminatie. Thuis beschik ik over een binoculair.

Za 11 maart – zone station Roeselare en Kanaal, Guido Gezellelaan en kerk Rumbeke – betonpalen, bomen, muren en arduindorpels. Afspraak: kop van de vaart.

Za 18 maart – Sterrebos: we weten reeds dat we daar goed ons pluk zullen hebben om de blad- en korstmossen op naam te brengen. Afspraak hoofdingang Sterrebos (poortgebouw).

Za 25 maart – kerk Oekene, Kleiputten en spoorwegzate naar Ieper. Afspraak: kerk Oekene.

Ik beschik ook nog over een beperkt aantal Tiriongidsen 'Mossen en Korstmossen' (Volkmar Wirth en Ruprecht Düll) (7,50 euro).

Groeten en tot op een excursie!

Peter

Inventarisatie Steenuil.

De werving voor personen die willen meewerken aan de inventarisatieronde 2006 is een succes geworden. 28 personen hebben zich aangemeld hiervoor. Alvast bedankt!

Op zaterdag 14 januari was er de informatievergadering in Gits, 24 pers. waren aanwezig.

De wijze van inventariseren is de Standaardprocedure die ook in onze omringende landen gebruikt wordt. Dit houdt in dat er in 4 vierkante km hokken die samen een blok vormen op 16 punten de roep wordt afgespeeld.

De voorziene twintig blokken zullen zo allemaal gedaan worden, in totaal 80 vierkante km. De inventarisatie gebeurt tussen half feb. en eind maart 's avonds tussen 19h en 23h.

De reacties worden op een formulier ingevuld. Dit formulier werd door Pol Ingelaere uitgewerkt en is één van de beste in zijn soort. Op dit formulier zijn ook de aanwezige kaarten en de te volgen procedure nog eens bijgevoegd.

Er wordt van de gelegenheid ook gebruik gemaakt op de afspeelpunten de roep van Kerkuil af te spelen, hopen de wat extra waarnemingen te vinden van deze bij ons zo zeldzame soort.

Ludo

II. NATUURSTUDIE

Jeijelmus over mandelstreke

Gegroet allemaal,

Mandelstreke: een streek met vele verrassingen! Hoewel er soms beter wordt gesproken van verrassingen. Roeselare staat namelijk bekend als de stad met het grootste gehalte fijn stof in de lucht. Volgens de ene wetenschapper een schadelijke luchtcomponent, volgens de andere het afstoffen niet waard.

Het fijn stof waait soms op, bijvoorbeeld na de bijzonder leuke ontdekking van een aantal kuifmezen op grondgebied Mandelstreke (Beveren). Een overvliegende kleine zilverreiger (grens Lichtervelde-Torhout), een juveniele slechtvalk (Hooglede) en vooral de ontdekking van een middelste bonte specht ('t Veld, Ardoorie) geven ons, (ver)lichte geesten, een blijvend vogelkijkplezier. Net voor de deadline van DWEW kan ik het lijstje met spetters nog wat aanvullen: een vrouwelijk nonnetje verbleef van 28/01 tot zeker 31/01 in de spuikom. Dirk Vandewalle meldde op 28/01 een roerdomp in de Kleiputten. Een flitsend smelleken dwong Piet Desmet op 9/02 ter hoogte van de verbrandingsoven trager te rijden.

De absolute bliksemschicht was toch wel het (vermoedelijke) broedgeval van een koppel aalscholvers op een elektriciteitspyloon aan de spuikom.

Dat dit geen zo'n alledaags plaatje is, heeft verschillende redenen:

- Het is het eerste broedgeval in Mandelstreke. Uit het broedsel zouden 2 tot 3 jongen zijn voortgekomen. Zijn de aalscholvers zich aan het moderniseren of is dit het gevolg van een betere waterkwaliteit? Wat zou dat, in het laatste geval, dan geven indien België niet het meest vervuilde land van Europa zou zijn (Milieu Prestatie Index 2006)
- Aalscholvers broeden zo goed als altijd in bomen. Uitzonderingen bevestigen de regel! In de atlas van de Vlaamse broedvogels (...) staat te lezen:
"Slechts uitzonderlijk wordt niet in bomen gebroed zoals in 1996 in de Maasvallei (2 broedgevallen in hoogspanningsmasten)".

De hoogspanningsmast dient momenteel ook als rustplaats overdag. Een voorlopig telrecord is 35 exemplaren. Dit wordt duidelijk een plaats om tijdens het ganse jaar een blik te gunnen! Maar pas op als je staat te kijken. Naast voorbij zoevende auto's en vrachtwagens, bestaat er een grote kans dat je terecht komt in een bombardement. Iedereen kent de witte bomen waar een groep aalscholvers uitrusten. De bewoners die naast de pyloon wonen, kunnen daar van meespreken. De was buitenhangen lukt voor hen (tijdelijk?) niet meer. Hun klachten zijn bij de stad Roeselare en bij ons bekend. Wat er verder gebeurd rond deze schijtzaak, wordt zeker bekend gemaakt!

D'een diesel van de vogelwerkgroep raakt stilaan opgewarmd. Steeds meer 'natuurlijke' mensen raken op de hoogte van ons bestaan. Dit blijkt uit de groeiende fanclub van Ludo, onze steenuilgoeroe! De uiltjes zullen door vele enthousiastelingen 'gedwongen' worden te reageren op inventarisatiepogingen. En misschien, heel misschien wordt daarbij een nieuwe, potentiële broedplaats van de kerkuil in de schijnwerpers geplaatst...

Dat er nog helpende handen nodig zijn, is een zekerheid! De werkgroepen voor de steenuil, de gierzwaluw of algemeen, onze vogelwerkgroep kan jullie hulp steeds gebruiken. De inventarisaties, het controleren van nestkasten, het discussiëren bij een frisse pint vragen heel wat voorbereiding en verwerking. Vele groene plekje smeken om aandacht en kunnen wel een bezoekje gebruiken. Hebben jullie zin om mee te werken of ga je graag op stap maar liever niet alleen; bel ons, schrijf ons, laat ons vlug iets weten, geef ons een teken, we staan voor je klaar!

Jejelmus
Namens de Vogelwerkgroep Mandelstreke

Provinciale vergadering Kerkuilwerkgroep W.-VI. 9/12/2005

1. Verdeling nieuwe medewerkerskaarten

De aanmaak van nieuwe medewerkerskaarten raakt maar niet van de grond. Eerst was het de bedoeling om enkele de nieuwe medewerkers van een kaart te voorzien maar Vogelbescherming Vlaanderen (die instaat voor de aanmaak en financiering) verkoos om alle medewerkers een nieuwe kaart te bezorgen. De volledige medewerkerslijst moest dus opnieuw worden gecheckt.

Op het Dagelijks bestuur van de Kerkuilwerkgroep Vlaanderen van 28/01/06 waren de nieuwe medewerkerskaarten klaar maar bij het drukken was er blijkbaar iets verkeerd gelopen zodat de drukker z'n werk opnieuw moet doen.

Op de vergadering van de regionale coördinatoren (vrijdag 10 maart 2006 te Gits) zullen de medewerkerskaarten normaal gezien, worden verdeeld. Iedere reg.coördinator zorgt voor de verdere verdeling.

2. Nieuwe kerkuilennestkasten

In het kader van het project Buiten-gewone Vogels worden al enkele jaren een 30-tal nestkasten/jaar aangemaakt voor de provinciale kerkuilenwerking. Ook in december 2005 waren er 30 nestkasten beschikbaar. Deze zijn nu (februari 2006) reeds allen de deur uit. In het najaar van 2006 wordt de volgende lading nestkasten beschikbaar.

3. Ringen van pulli en adulten kerkuilen

In sommige regio's is er geen ringer beschikbaar voor het ringen van pulli en adulten. Er wordt een oplossing gezocht door het mogelijk toekennen van een uitzonderingsvergunning. Er worden afspraken gemaakt met de provinciaal verantwoordelijke van de ringers, Norbert Roothaert.

4. Bespreking broedresultaten 2005

Voor het twee opeenvolgende jaar worden de kerkuilenrecords verbroken in West-Vlaanderen (maar ook in andere provincies). Het aantal geregistreerde broedgevallen steeg namelijk in 2005 met bijna 40 %. In absolute cijfers : van 61 broedgevallen naar 85 !

Regio	Broedgevallen	Nestkast	Pulli	Gemid.	Controlep.
IJzer en Polder	23 (+6) *	20	45	3,21	140
Middenkust	3 (+3)	2	5	2,50	11
Brugge-Oostkust	21 (+9 !)	20	56	3,29	58
Houtland	6 (-2)	4	17	2,83	36
Tielt	4 (+1)	2	0	0	38
Mandel	3 (+2)	3	6	3	19
Leie-Schelde	9 (+4) **	4	13	3,25	70
West-Vlaamse Heuvels	16 (+1)	4	23	3,29	63
Totaal	85 (61)	59 (69 %)	165 (112)	3,17 (3,73)	435 (334)

* : 3 tweede broedsels

** : 2 tweede broedsels

Voor het eerst sinds het stopzetten van de Uilenwerkgroep van de Kustpolder (begin jaren negentig) zijn er terug een noemenswaardig aantal broedgevallen in de Middenkust (3). Alle informatie omtrent de oude nestkasten van deze werkgroep wordt ondertussen doorgegeven en verdeeld onder de regio's Middenkust, IJzer en Polder, Brugge-Oostkust en Houtland (Jabbeke).

De regio met de meeste broedgevallen (23) is IJzer en Polder alhoewel de regio Brugge-Oostkust het meest broedkoppels (21) noteerde.

Het aantal broedgevallen in nestkasten stijgt eveneens en bedraagt nu 69 %. Het gemiddeld aantal pulli per nest lag wel een stuk lager dan vorig jaar (0,5 pulli minder) wat erop wijst dat 2004 een 'vetter' jaar was.

Het aantal controlepunten (overwegend nestkasten) steeg ook merkkelijk : van 334 naar 435 !

5. Melding adressen nieuwe kerkuilennestkasten

Alle nieuw geïnstalleerde kerkuilennestkasten moeten worden gemeld. Ze worden opgenomen in het provinciaal databestand. Op die manier verschijnen ze op de indiv. controlefiches en de regionale overzichten 2006. Vergeet ook niet de kerkuilennestkasten door te geven die tijdens deze winter worden geïnstalleerd.

6. Inzamelen braakballen

Nogmaals een oproep om tijdens de controles braakballen in te zamelen. Deze worden tijdens het Dagelijks Bestuur overhandigd aan Ludo Smets (algemeen coördinator) die instaat voor de verdeling van braakballen aan alle (educatieve) initiatieven in gans Vlaanderen. Ieder jaar is er een tekort, dus graag een inspanning van alle medewerkers !

7. Varia

- Koen Vandepitte (Mandel) toonde mooie beelden van een kerkuil die 's ochtends in een invlieggat blijkbaar zat te wachten op z'n partner.

Kris Degraeve

Kuuse Tijl

EN

FEEST - EN VERGADERZAAL

De Muze

GROTE MARKT TE GITS

TEL. : 051 20 51 60

Parketvloeren Desimpelaere

fabrikant van massief parket

ZWAAIKOMSTRAAT 27

8800 ROESELARE

TEL: 051 20 09 64 FAX : 051 22 98 73

alle digitale en analoge
zwart-wit en
kleurkopie opdrachten

KOPIE DELEYE
FOTOKOPIE - SNELDrukkerij

leenstraat
polenplein
botermarkt

NIEUWBOUW en VERBOUWINGEN
VLOEREN - FAIENCEN
WONINGEN WATER EN WINDDICHT
AFGEWERKTE WONINGEN

Algemene Bouwonderneming

Erik DEBAL B.V.B.A.

Verbrandhofstraat 130
8800 Roeselare
tel. 051 20 83 41
fax 051 21 14 59

Apprendre le français au soleil de Provence

CREA-LANGUES VOOR VOLWASSENEN
FRANSE TAALCOURSUSSEN OP MAAT
COMMUNICATIEVE LESMETHODE
INTENSIEVE BEGELEIDING
KLEINE LESGROEPEN
VOLGENS TAALNIVEAU
GEMOTIVEERD INTERNATIONAAL PUBLIEK
VOLLEDIG VERZORGD VERBLIJF

CREA-LANGUES VOOR JONGEREN
VAN 12-14 JR, 15-18 JR
SWINGENDE TAALVAKANTIES
SAMEN MET FRANSE JONGEREN
FRANS LEREN IN COMBINATIE MET PAARDRIJDEN
ZEILEN/SURFEN, CANYONING,
WILDWATER-AVONTUUR
OF EEN GEVARIEERDE À LA CARTE-FORMULE

MEER INFORMATIE & GRATIS BROCHURE:

CREA-LANGUES
BOOMFOREESTSTRAAT, 38
B-8870 IZEGEM BELGIUM
TEL. + 32 (0)51 31 97 42 FAX + 32 (0)51 32 02 01
E-MAIL: INFO@CREALANGUES.COM
WWW.CREALANGUES.COM

Wonen en Natuur cvba

IMPORT - GROOTHANDEL
Ecologische bouwmaterialen
Natuurlijke verven

Industriestraat 30
8755 Ruisselede

Tel 051-65 85 97
Fax 051-65 85 98

www.wonenennatuur.be
wonenennatuur@telenet.be

LEINOS natuurverven, FAXE parketbehandeling, KEIM silicatuurverven
GUTEX Onderdak en isolatie, FLACHSHAUS Vloerisolatie

Vita Casa plus & natuurvoeding allergiewinkel

Kooklessen - Shiatsu - Voedingsadvies

*Danny & Hse De Blanger-Lippeveld
Jona & Robbe*

*Jeperiestraat 319, 8800 Roeselare
Tel & Fax 051 25 25 53
e-mail: plus@vitacasa.be
btw be 0860 426 325*

*Open di-vr 8.30-12 u & 13.30-18.30 u
zaterdag doorlopend van 9-17 u
zondag en maandag gesloten*

shanks.

Uw partner in afvalverwerking

**Shanks Vlaanderen nv
Regenbeekstraat 7C
8800 Roeselare
Tel 051 - 22 60 44
Fax 051 - 22 13 91
www.shanks.be**

Vogels voeren en beloeren

Tuinen blijken hoe langer hoe meer toevluchtsoorden voor de vogelwereld, vaak met een constant gedekte tafel in de winterperiode. We kunnen niet voorbijgaan aan de charme van vogelbezoek op de voederplank. Veel van jullie hebben niet altijd de gelegenheid om de natuur in te trekken. En bovendien zijn de waarnemingsomstandigheden thuis meestal bijzonder comfortabel...

Bij het verschijnen van dit blad zijn zijn ondertussen de resultaten bekend gemaakt van het telweekend op 4 en 5 februari, waar weer duizenden Vlamingen aan hebben meegewerkt. Je kunt ze raadplegen op de website van Natuurpunt www.natuurpunt.be.

In Mandelstreke willen we ook graag een idee krijgen hoe het met het vogelbezoek aan de voedertafel of vetbollen en pindamandjes zit. Wie voor het telweekend in februari nog over zijn gegevens beschikt, wil die ook nog eens doorsturen naar Wim Marichal, Kraaiaard 22 8800 Roeselare of mail ze naar natuur.mandelstreke@scarlet.be

Volgend jaar zullen we voor het telweekend een oproep doen via dit blad. Graag willen we ook plaatselijk de evolutie een beetje kunnen volgen, in vergelijking met de landelijke gegevens.

Enthousiaste tellers kunnen vanaf oktober tot maart wekelijks hun gegeven doormailen naar Natuurpunt (volg de instructies en invulformulier op de website van Natuurpunt). We zijn benieuwd naar jullie resultaten! Louter uit nieuwsgierigheid hou ik het jaar door een tuinwaarnemingsboekje bij. Een snelle som van de waargenomen vogels in de laatste 5 jaar leverde 85 verschillende inlandse vogelsoorten op die we in en boven de tuin hadden waargenomen. In het reservaat de Kleiputten haalden we in 2005 nauwelijks meer..., maar het aantal broedvogelsoorten ligt er 3 maal zo hoog. Om maar te zwijgen van wilde planten, insecten, andere ongewervelden en zwammen. Dus toch nog redenen genoeg om ons landschap en natuur niet helemaal te laten 'vertuinen'...

Piet

Een aanzet tot inventarisatie mossen en korstmossen in de tuin

Met enige schroom en mij bewust van de problemen die ik mij misschien op de hals haal, riskeer ik mij toch aan een klein relaas omtrent de mossen en korstmossen in onze tuin.

De korstmossen hebben zich ten hoogste 20 jaar kunnen ontwikkelen op stenen en bomen: het merendeel van de knotwilgen werden in de jaren '90 aangeplant. Negatieve luchtinvloeden zijn er evengoed als in de rest van Roeselare: een aantal soorten zijn typisch voor regio's onderhevig aan vermesting of verzuring.

groot dooiermos

muisjesmos

gedraaid knikmos

Soortenlijst onder voorbehoud: de eerste mossenexcursie zal uitsluitsel geven.

Bladmossen		korstmossen	
fijn laddermos gewoon puntmos gewoon dikkopmos gewone haarmuts zilvermos muurmos muisjesmos gewoon sikkelsterretje gedraaid knikmos	gewoon knopmos slankmos (of hakig smaltandmos) krulmos kronkelsteeltje gewoon pluisdraadmos gewoon snavelmos	gewoon purperschaaltje witte schotelkorst oranje dooiermos kapjesvingermos gestippeld schildmos kleine geelkorst Leconaria xantastona groene geelkorst poedergeelkorst grouw rijmos bleek vingermos gewone poederkorst	fors rijmos witgerande stofkorst (?) groot dooiermos muurschotelkorst donkere schotelkorst stoeprandvingermos gewoon schildmos gewone citroenkorst leconaria flotowiana kleine geelkorst

Peter Hantson

Winter in de kleiputten

12-12-05:

Na een lange nazomerperiode zonder herfstweer brachten de vorstdagen van begin december ons zonder overgang pardoos in een winterse stemming ...Vandaar deze vooruitgeschoven winter-wandeling.

Bomen en struiken hebben hun bladeren lang kunnen vasthouden maar vandaag liggen ze op hoopjes rondom de stamvoet... Alleen *Haagbeuk* en *Wilde kastanje* pronken nog wat met hun herfstkleuren. Het is pas nu duidelijk te zien dat al deze houtige planten reeds de komende lente hebben voorbereid: De mannelijke katjes van *Zwarte els* en *Hazelaar* zijn al volledig gevormd en bij veel soorten zijn de glimmende blad- en stengelknoppen bruikbaar als winterkenmerk voor soortdeterminatie.

Kuierend aan de zuidzijde van het voorplein frutsel ik in gedachten een droogboeket samen met de dorre stengels en vruchtrestjes van *Bijvoet*, *Koninginnenkruid*, *Distel-met-gal*, *Peen* inclusief vogelnestje en dit alles opgetut met de sierlijke pluimen van *Riet* en rozenbottels van *Hondsroos*.

Ik snijd de bocht af en bots zo onvermijdelijk op één der cilindervormige betonnen ringen. Niet echt een oogstrelend object, maar deze ondergrond is dan weer het terrein bij uitstek voor enkele korstmossen-soorten (liefst met een loep bekijken!). Van deze schimmel-met-alg gefusioneerde structuren herken ik met zekerheid het *Groot dooiermos* met zijn vele sporendragende bekertjes (apotheciën), ben ik bijna zeker van een plakkaat *Oranje dooiermos* en - maar dat is een gok! - is die grijze korrelige soort wel een *Schotelkorst* -specimen (*Lecanora* geslacht).

Om uiteindelijk een eerste echte zwam te vinden moet ik wandelen tot aan het elzenbosje waar *Papierzwam* aan liggende twijgen is geplakt, een soort die zich gemakkelijk als een dun velletje papier van zijn substraat laat lospeuteren.

Zoals gewoonlijk wordt het luchtruim boven en naast het stort beheerst door Zwarte kraaien, Kauwen, Houtduiven, Meeuwen, Eksters en door enkele mij onbekende overvliegende éénlingen.

Rond de reservaatpoort is het een meezegedoe van jewelste. Ik heb meteen de drie soorten in één blikveld: Kool-, Pimpel- en Staartmezen. Deze laatsten zullen mij nog een groot deel van mijn tocht blijven vergezellen. In 't reservaat zelf vind ik ten alle kante nog sporen van de novemberwerkdag: Verse houtstapels, verhoging van de bestaande kijkwand, een korte nieuwe muur, gemaaid riet, gekortwiekte wilgentakken...

En niet te zien - maar ik kan het weten!-: Alle nestkastjes, acht in totaal, zijn gereinigd en voor hen die aan het nut van nestkasten zouden durven twifelen, kan ik nog meegeven dat ze ook alle bezet waren in het voorbije broedseizoen en dat sommige kastjes nu al gebruikt worden als winterslaapplaats!

Op het water is het opvallend stil: Ik zie één Meerkoet, één zwemmende Aalscholver, in het kreupelhout aan de

overzijde enkele luierende Wintertalingen-zonder-kop, een Blauwe reiger die opvliegt en dichterbij vlucht een Mere, zingt een Winterkoning (enkel de eerste strofe!) en alarmeert een Roodborst. 't Blijft verder rustig en ik heb dus alle tijd om naar zwammen te speuren. In de vochtigste plekken van een houtstapel - tussen de Pissenbedden, Duizendpoten, Slakjes,... - vind ik Echt - en Viltig judasoor, Paarse knoopzwam, Klontjestilzwam en een prachtige witte Franjekelkjes-soort... Maar om van de pracht van deze laatste tenvolle te genieten heb je wel je plantenloop vandoen.

Op veel van de rechtopstaande volgroeide wilgenstammen kun je niet naast de grote aantallen, weliswaar weeral piepkleine, paddenstoeltjes

kijken. Het zijn allemaal Mycena-specimen. Alleen van de Suikermycena's met hun wit bepoederd hoedje en een knolletje aan de steelvoet durf ik de volledige naam geven.

Een evenwichtsoefening op de steile rand naast het water brengt me bij een halfronde gezoneerde consolevormende soort met langwerpige gaatjes die bij druk roestbruin kleuren, ongetwijfeld de Roodporiehoutzwam.

Ze zijn er toch! Op het diepe vijvergedeelte rusten een dertigtal Wilde eenden maar ook nogal wat Kokmeeuwen en enkele (Grote?) Mantelmeeuwen. Ze gaan helaas alle op de vleugel en ik blijf alleen achter samen met een vijftal Vinken die zich niet door mij laten storen.

Rond de kikkerpoeltjes is het gras doorweekt en in die omgeving vind je nogal wat mostapilten: Ik ben (kwasi) zeker van het Gewoon dikkopmos, Fijn - en Groot laddermos... of is die laatste soort misschien Puntmos?

En voor wie er niet genoeg van kan krijgen: Aan de oostkant is Paarse korstzwam, Oorzwam-spec., Geweizwam op liggende stammen te vinden maar dé paddenstoelprijs van de dag ken ik toe aan de toef verse Fluweelpootjes met hun oranje-bruin glimmende hoedjes en fluwelig behaarde stelen, groeiend op de zaagsnede van een boomstomp.

't Is ruim 16.30u. Ik luister nog naar een gesprek, op megafoonsterkte, tussen twee Fazanten die zich elk aan één kant van de vijver bevinden, ik kijk nog naar druk bezige Dansmuggen onder een berk en aan de parking zijn de eksters hun dagelijkse discussie om de beste slaapplaats al begonnen.

29-12-05

Het is vandaag de derde ijsdag-op-rij maar er wordt dooi voorspeld... De hoogste tijd dus om de ijssculpturen van de kleiputten te gaan bewonderen.

Ik kom er aan middenin een stevige sneeuwvlaag. Bril en verrekijker zijn meteen buiten werking gesteld maar ik heb nog genoeg oog over om me te verbazen over een niet-alledaags fenomeen: Ten alle kante zie ik vogels van allerlei pluimage speels fladderen, wentelen, kantelen, bidden als torenvalken-in-spé..., kortom, uitgelaten stoeien in het sneeuwvlokkenbad.

Intussen is het wijde landschap al herschapen in een ouderwetse kerstkaart, en het weze gezegd: In het echt blijft het wel een beklijvend landschapsgezicht.

In 't wit verkleed ga ik maar meteen schuilen in de kijkhut met uitzicht op een kale ijsvlakte... Geen spetter water meer vrij in dit ondiep gedeelte, dus ook geen watervogels. Niets te zien aan de buitenzijde maar wel binnenin: Er hangt een splinternieuw bord waarop waarnemingen kunnen worden genoteerd (waar ligt het krijtje?), naast een nagelnieuw glazen kastje voor de mededelingen en er zijn vakjes voorzien voor folders. Met dank hiervoor aan de stadsdiensten. Nu is het alleen nog wachten op de 'welke-vogel-is-dit' posters om het interieur verder te verfraaien.

De lucht is weer uitgeklaard. Mijn stappen vernietigen het mooie effen ongeschonden sneeuwtapijt maar ik ben niet de enige schenner! Ik volg enige tijd extreem langtenige pootafdrukken.

Ze leiden me naar twee wegvlochtende Waterhoenen die aan 't foerageren zijn op de schaarse sneeuwvrije plekken tussen struiken. Ik probeer ook nog een ander spoor te determineren: Het zijn afdrukken van een huppelende vogel, de poten staan een weinig asymmetrisch, de rechterpoot iets voor de linker, en tussen twee sprongen is er telkens een recht skispoor van een 25-tal centimeter dat beide met elkaar verbindt. Voor mij kijk ik naar een Merelspoor... maar deze keer alleszins geen hoogspringer.

Ik kan niet aan de drang weerstaan om de draagkracht van het ijs te testen. Gekraak! Ook in 2005 zal er geen extra werkdag-on-ice kunnen worden ingelast.

Ik had ze al van ver gehoord natuurlijk en nu zie ik ze: Grote aantallen Wilde eenden, Wintertalingen en vooral Meeuwen houden, in samenwerkingsverband, meer dan de helft van de waterpartij in het diepe vijvergedeelte ijsvrij. Het ziet er allemaal zeer vredig uit maar 't blijft maar duren tot één of ander onverlaat een prooi of aas in de bek van een ander heeft opgemerkt. Meteen is 't een gekrijs en rondom de buit. Er wordt opgevlogen, geschreeuwd, geduikeld, geplenst, achtervolgd, gevochten... Een echte rugby-match met hier als grote vraag "waar is de buit?" Hooguit twee minuten duurt het en daarna is alles weer peis en vree. Mijn tenen en vingertoppen tintelen wat evenveel betekent als 'terugkeertijd'.

Zonder uitschuivers te maken bereik ik de poort waar een Fazantenhaan opschrikt. Zijn afdrukken leren mij alleen dat hij ter plaatse heeft staan trappelen. Ik ontdek wel nog één duidelijk vers spoor buiten 't reservaat van een ... mountainbiker.

Jacques Vanderhaeghe

III. NATUURBEHEER

Zwerfvuilactie in Roeselare op zaterdag 1 april

Op zaterdag 1 april doen we met natuurpunt en vzw leefmilieu terug mee aan de zwerfvuilactie van stad Roeselare. We verzamelen om 9u aan de Roularta in de Meiboomlaan. We gaan op twee plaatsen het zwerfvuil te lijf. Vzw leefmilieu trekt richting vaart op zoek naar aprilvissen en andere rommel. Natuurpunt zorgt er voor dat de kleiputten en de spoorwegberm naar leper opgeruimd geraken.

Naast een goeie daad voor het milieu, kunnen we op deze manier ook onze kassen spijzen. We verdienen 400 euro op een voormiddag indien we minstens met 20 personen zijn. Een warme oproep aan iedereen om op 1 april de handen uit de mouwen te steken. In de vooravond trakteert het stadsbestuur de deelnemers op een drankje in het stadhuis.

Wim

Het Mar(i)chall Plan werkt !!

De anders o zo rustige Kraaiaardwijk werd op zaterdagmiddag het epicentrum van een mini –aardbeving wanneer Natuurpunt Mandelstreke hun jaarlijkse nestkast timmer actie aanvatte. Menige buur kwam verdacht traag voorbij gereden om al dat lawaai een beeldvorming te kunnen geven. Gelukkig geen ongelukken gebeurd, maar bij een volgende actie best Politie verwittigen om de buurt af te zetten.

Het Mar(i)chall plan werkt en hoe: **Wim M.** stelde zijn huis, garage en berging tot onze beschikking. **Vader M.** was een voorbeeld en leermeester voor de kleinkinderen en klopte de nieuwe modellen in elkaar. **Broer M.** kwam de kinderen afhalen maar raakte in de ban en nam prompt ook de hamer te hand. Hij had klachten over de nagels die plooiden, ze waren te zacht volgens hem. **Moeder M.** zette haar allerbeste koffie en had hopen verse wafels gebakken voor de bende. Rond 17u was de berging volgestouwd en werden de borstels uitgespoeld. De afsluitende Malt Whisky mocht er ook best wezen. Bedankt Wim en familie.

Ludo

Een huisje voor elke vogel Nestkastenactie in het O.C. St.-idesbald te Roeselare op 3 februari

De leerlingen van het eerste jaar van het BuSO (vakschool) hebben een tiental **mezennestkastjes** gemaakt. Enkele van die nestkastjes werden op vrijdag 3/02/06 opgehangen. Ieder nestkastje heeft zijn peterklas (een eerstejaarsklas BuSO of een laatstejaarsklas van het BuBao). De bedoeling is dat die klas de zorg krijgt over het vogelverblijf. Natuurlijk wordt ook bijgehouden of het nestkastje bewoners krijgt en welke die dan wel zijn. In de klas wordt ook het fenomeen nestkastbewoners besproken. Naast de mezenkastjes zijn er ook een tiental halfopen nestkastjes gemaakt voor o.a. de **grauwe vliegenvanger**.

In samenspraak met Natuurpunt Mandelstreke (Roeselare) wordt dit voorjaar één nestkast voor **steenuil** opgehangen. Deze kleinste uilensoort nestelt normaal in knotwilgen. Doordat deze boomsoort sterk verminderd in aantal, kampen de uilen met een nijpend woningtekort. Nestbakken zijn hiervoor een zeer goed alternatief.

In het jaar 2002 werden reeds door Piet Desmet drie **gierzwaluwnestkasten** opgehangen aan de schoolgebouwen van de lagere school (BuBao). Tot op heden beperkten de gierzwaluwen zich tot verkenningsbezoekjes. We wachten dus ongeduldig op hun eerst nestpoging.

Reeds jaren krijgen we ook bezoek van **huiszwaluwen** die hier ter plaatste één van de grootste kolonies uit de streek uitbouwen. De laatste jaren telden we tot 58 nesten. De huiszwaluw maakt zijn nest onder de dakgootrand. Deze zijn komvormig en uit modder gemaakt. Het nest wordt als het ware tegen de dakgoot gemetseld. Aan de bovenrand is er enkel nog een kleine vliegopening voorzien.

Zo zie je dat er binnen St. Idesbald voor vele vogels een plaats is.

Deze nestkastactie werd georganiseerd vanuit de ecoraad. De groep is, in februari 1998, ontstaan uit de bezorgdheid van enkele mensen binnen het O.C.. Praten over het milieu is gemakkelijk, maar wij wilden er daadwerkelijk ook iets aan doen.

Gezien de grote van de 'onderneming' (3 entiteiten op 13 ha.) en het grote aantal werknemers en bewoners (± 700 personen) was de oprichting van dergelijke raad geen overbodige luxe.

De aandachtspunten waarrond de ecoraad vooral werkt zijn: **energie - afval - verantwoorde producten - groenbeleid.**

Jan Demulder, Ecoraad - Dirk Vandewalle, Natuurpunt Mandelstreke

Paddenoverzetacties in Roeselare en Staden

Nu de winter stilaan op zijn einde loopt, begint de natuur beetje bij beetje terug te ontwaken.

Naar jaarlijkse traditie helpen we weer aan de overzet van de padden bij hun trek naar de voortplantingspoel.

Hiervoor zoeken we nog enkele enthousiaste medewerkers!! Het is de bedoeling om een vooraf afgelijnd landelijk traject te volgen en de amfibieën (kikkers, padden & salamanders) de baan over te zetten. U krijgt van ons een voorgedrukt formulier en hierop noteert u per straat de soorten amfibieën, het aantal en eventueel het geslacht. Ook de verkeersslachtoffers worden in kaart gebracht. Per dag worden ook de weersomstandigheden genoteerd.

Wij hopen op voldoende medewerkers, zo kan iedereen kiezen om één avond in de week voor zijn rekening te nemen (in ploegen van 2 personen). Vele handen maken licht werk.

De trek begint gewoonlijk al eind februari en duurt een vijftal weken, maar alles is natuurlijk afhankelijk van de weersomstandigheden, zacht en vochtig weer leveren ideale trekomstandigheden voor onze amfibieën.

Christel Caen

Interesse? Neem dan snel contact op met:

miguel.depoortere@skynet.be , Miguel is ook te bereiken op 0497/319432

of natuur.mandelstreke@scarlet.be

Ondertussen is er ook weer contact genomen met de milieudienst van Roeselare die op enkele plaatsen voor aangepaste verkeersborden zorgt. We spraken ook af om een traject met enkel beperkt woonverkeer 's avonds verkeersvrij te maken. Vorig jaar was het aantal slachtoffers op die oversteekplaats hierdoor veel lager dan in 2004, waarbij een ware slachtpartij opgetreden was.

Op 27 februari kwamen enkele trouwe tellers al bijeen om het werk wat te verdelen. Het is de bedoeling van de werkgroep om de groep van vrijwilligers dit jaar uit te breiden, waardoor én meer mensen betrokken worden én het aantal keer dat het traject door eenzelfde ploeg overlopen wordt, zeer beperkt is.

Met de gegevens kunnen we naar het voorbeeld van de milieuraad van Staden dan ook voor een blijvende lage omheining zorgen om te verhinderen dat padden en salamanders massaal verkeersslachtoffers worden. Voor het eerst gebeurt dit nu ook aan de rand van het Rhodesgoed, waar met JNM Roeselare gecontroleerd wordt.

Dat dit in Staden een succes is, bewijzen volgende cijfers van amfibieën die in emmers werden overgezet sinds 3 jaar.

Soort	2002	2003	2004
Pad	37	40	163
Bruine kikker	4	0	0
(Alpenwater)salamander	0	0	1
Dood pad/kikker		22	22
Dood salamander		3	2

Adelin Vergote is de motor voor de geslaagde overzetacties en plaatsen van draad en emmers in deze gemeente. Wie hun werkgroep wil bijspringen, kan contact nemen met avergote@yahoo.com of bellen naar de Stadense milieudienst op 051/208201

Je kunt zeker meer volledige telgegevens van 2005 en 2006 over Roeselare en Staden verwachten in het volgend nummer.

Piet

IV. NATUURBELEID

Subsidiereglement ter bescherming van zwaluwnesten in Roeselare

Zwaluwen zijn gemakkelijk herkenbare en populaire vogels. Hun aanwezigheid in de buurt van huizen en boerderijen werd als vanzelfsprekend beschouwd. De laatste 30 jaar gaat het steeds minder goed met de zwaluwen. In de Vlaamse broedvogelatlas van 2004 staat beschreven dat het aantal broedparen van zwaluwen gehalveerd is sinds de vorige atlas van 1973-1977. Vooral met de huiszwaluwen is het slecht gesteld.

In Roeselare zijn beide soorten er veel sterker op achteruitgegaan, in vergelijking met broedvogelatlasgegevens van Vlaanderen. Een kort overzicht:

1) Huiszwaluwen: Deze kleine soort met opvallende witte onderrug (=stuit) broedt enkel aan de buitenzijde van gebouwen, in zelfgemaakte komvormige nesten met een kleine invliegopening. Van de vele verspreide huiszwaluwkolonies in de jaren 80 waren er in 2004 nog 2 over. Het jaar voordien verdween de laatste kolonie aan de O-zijde van de stad, langs het kanaal t.h.v. de Herderstraat. Enkel aan de W-zijde komt de soort nog tot broeden. Algemeen stelden we, sinds 1980, een afname vast van zowat 80%.

Hoewel de soort het plaatselijk zeer moeilijk heeft om te overleven, kregen we recent nog meldingen van het verwijderen van nesten in volle broedseizoen. Veel mensen willen geen uitwerpselen op hun stoep of raam. Vroeger raadden we aan mestplankjes te plaatsen, of deden dit zelf met de vereniging. Vaak kwamen we te laat of stuitten op onbegrip. Hierdoor werden heel wat nesten en jongen vernield. Ander materiaalgebruik (b.v. kunststof) maakt dat de zwaluwnesten niet zo gemakkelijk meer kunnen worden bevestigd aan de dakgoten... Als die tendens doorgaat, dreigt de soort hier helemaal te verdwijnen.

2) Boerenzwaluwen: Deze meest bekende (en vaak zingende = kwetterende) soort nestelt het liefst in oude boerderijen. Naast een staalblauwe rug hebben ze zeer opvallend verlengde buitenste zeer staartpennen. Ze metsen open nestkommetjes, bijna uitsluitend binnen in gebouwen met een open staldeur of raam. Vroeger zag je ze overal waar de mestvaalt nog buiten lag en vee op stal stond. Door de bedrijfstechische verplichte verbeteringen van de mestopslag en stalling en de hygiënische verplichtingen naar landbouwuitbating, zijn vele van deze plaatsen weggefallen.

Wegens hun typische nesteleisen komt deze zwaluwsoort bij particulieren maar zelden terecht. Ook het gebruik van insecticiden heeft ertoe geleid dat de zwaluwaantallen sterk achteruit zijn gegaan. Door het gebruik van insecticiden zijn er minder insecten en vinden de zwaluwen dus minder voedsel.

Plaatselijk stellen we bij boerenzwaluwen is een opvallende achteruitgang vast van het vormen van slaapgroepen in de nazomer. Waar enkele jaren geleden gemakkelijk groepen van enkele honderden zwaluwen uit de nabije omgeving verzamelden om een vaste slaapplek op te zoeken, waardoor we een idee kregen van aantallen en het broedsucces in de regio, zijn dit er nu nog hooguit enkele tientallen.

Om de zwaluwen opnieuw mogelijkheden te bieden op vooruitgang, is het heel belangrijk om de mensen te motiveren om deze zwaluwnesten te behouden. Vele gemeenten (o.a. Izegem en Ingelmunster) geven subsidies voor het behoud van zwaluwkolonies

Daarom werd een subsidievoorstel gedaan vanuit Natuurpunt Mandelstreek om mensen die zwaluwnesten onder hun dakrand of in gemakkelijk toegankelijke bijgebouwen hebben, te belonen in Roeselare. Het betreffen zowel zwaluwnesten van huiszwaluwen als van boerenzwaluwen. Tevens kan het een motivering zijn om de zwaluwen de gelegenheid te bieden nieuwe nesten te laten bouwen.

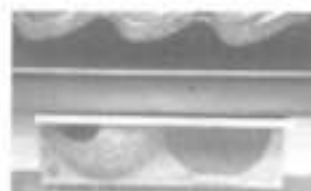
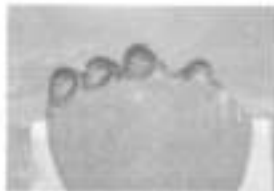
Het voorstel vanuit Natuurpunt geraakt niet zonder slag of stoot door de milieuraad. Maar dank zij de steun van de milieudienst, de Schepenen van leefmilieu Messiaen en de goede tussenkomst van Piet in de vergadering, werd het voorstel goedgekeurd in de milieuraad.

Volgend subsidiereglement werd in 2005 goedgekeurd door de gemeenteraad van Roeselare:

- Artikel 1. Stad Roeselare geeft een toelage voor het instandhouden van nestgelegenheden voor huis- en boerenzwaluwen. De toelage heeft betrekking op woningen en/of andere gebouwen gelegen op het grondgebied Roeselare. Enkel bezette nesten komen in aanmerking. De toelage wordt uitbetaald aan de gebruiker van het gebouw waar of waarin de kolonie zich bevindt.
- Artikel 2. Voor het instandhouden van een zwaluwkolonie van één tot drie nesten wordt een subsidie verleend van 25 euro/jaar. voor het instandhouden van een zwaluwkolonie van vier of vijf nesten wordt een subsidie verleend van 37,50 euro/jaar. voor het instandhouden van een zwaluwkolonie van zes of meer nesten wordt een subsidie verleend van 50 euro/jaar.
- Artikel 3. De aanvrager verbindt zich ertoe geen nesten te verwijderen tijdens en na het broedselzoen.
- Artikel 4. De aanvraag tot subsidie gebeurt schriftelijk op een standaardformulier dat beschikbaar wordt gehouden op het stadhuis.
- Artikel 5. De aanvragen kunnen worden ingediend tussen 1 juni en 31 juli.
- Artikel 6. De aanvrager verleent de gemeente de toestemming te komen inspecteren.
- Artikel 7. De inspectie conform artikel 6 kan gebeuren door derden. Deze worden aangesteld door het College van Burgemeester en Schepenen en krijgen hun controlebevoegdheid na machtiging door de Burgemeester.
- Artikel 8. De subsidieaanvraagformulieren en wat bijkomende informatie over huis- en boerenzwaluwen zijn te verkrijgen bij de milieudienst van de gemeente en zullen via www.roeselare.be opgevraagd kunnen worden.

Het is de bedoeling dat Natuurpunt meehelpt met de controle van de subsidieaanvragen. Wie interesse heeft om mee te helpen in de maand augustus en september kan dit laten weten aan Piet Desmet of aan Wim Marichal.

Bij Ludo Momerency en bij Wim Marichal kun je terecht voor kunstnesten van huis - en boerenzwaluw. Deze nestkasten van Vivara worden verkocht aan halve prijs :

Verslag van bestuursvergaderingen

→14 november

Aanwezig: Cien, Herman, Wim, Koen, Frans, Ria, Vera, Christa, Philippe, Antoon, Piet, Ludo

Verontschuldigd: Freddy, Jacqui

- **Volgende activiteiten:**
 - Stand op kerstmarkt 17+18/12 in het Huis van Groen!
 - Nestkasttimmerdag bij Wim op za 3/12
 - Algemene ledenvergadering in de Muze op 20/1
 - West-Vlaamse Natuurstudiedag op 4/3
- **Ledenwerving en publicaties:**
 - Welkom aan onze regiocoördinator Luk Daniëls
 - We krijgen wat tips rond het afdelingsblad
 - Discussie rond het nut van een afdelingsfolder
 - Nuttig is zeker een gerichte mailing rond een publieksgerichte activiteit
- **Door Weer en Wind:**
 - Freddy en Caroline stoppen met het redactiewerk wegens tijdsgebrek

→12 december

Afwezig: Koen, Christa, Jacqui, Freddy. Verjaardagstractaat van Frans 70j

- **Volgende activiteiten:**
- bezoek aan burgemeester op 11/2
- Bestuursweekend 25+26/2 naar de Viroin
- Hooglede Natuurlijk op 21/5 met vroegmorgenwandeling en ontbijt
- **Vogelwerkgroep:**
- Nacht vd steenuil 17/3 uitwerken programma + Koen Vandepitte helpt mee
- 8/1 voorbereidingsvergadering voor de Nacht vd Steenuil
- Steenuilwerkgroepvergadering bij Pol op 14/1 rond inventarisatie
- Gierzwaluwwerkgroep: vergadering plannen in februari
- **Vorbije activiteiten:**
- Lissewege 8p + Gavers 6p
- **Door Weer en Wind:**
- Koen en Ann nemen redactie over
- Vernieuwing van sponsoring zoeken

→14 november

Afwezig: Jacqui, Freddy, Cien, Ludo. Afscheidstractaat van Christa

- **Vorbije activiteiten:**
- Kerstmarkt : te weinig volk, onvoldoende wijnverkoop versus kost en inspanning
- **Volgende activiteiten:**
- Vastleggen autocar voor uitstap Veerse Meer op 19/2
- Zwerfvuilopruiactie op 1 april om 9u
- Avondwandelingen op 5/5, 12/5, 19/5, 2/6 en 9/6
- **Vogelwerkgroep:**
- Verslag van de voorbereidingsvergadering rond Nacht vd Steenuil
- Stand van zaken rond verkoop kalenders en nestkasten
- Extra nestkasten bijmaken op 14/1 bij Wim
- We kopen 5 kunstnesten voor zwaluwen als demomateriaal
- **Door Weer en Wind:**
- Teksten binnen tegen 6/2, redactievergadering op 13/2 en layout klaar tegen 20/2
- Voorstel om foto's te groeperen op enkele pagina's om kosten te drukken

Verslag van onze Lokale Algemene Vergadering van 20/1/2006

- dit ging door in zaal De Muze boven café Tijd in Gits
- alle aanwezigen werden verwelkomd met een schuimwijn als aperitief
- een korte voorstelling van het werkingsprogramma en begroting van onze afdeling waarin aandacht ging naar zowel natuurbeheer, -beleid, -studie,- educatie en -beweging
- bedanking voor uittreidend bestuurslid Christa
- voorstelling van de 6 herverkiesbare bestuursleden, 39 stemgerechtigden brachten hun stem uit
- alle bestuursleden zijn opnieuw voor 2 jaar verkozen, bovendien kreeg ook Willy De Ruyter behoorlijk wat stemmen

- korte pauze waarin iedereen zich kon bevoorraden van een drankje, waarna een gesmaakte videovoorstelling van Antoon Lefevre over de Galapagosreis van vorig jaar
- presentatie en verkoop van prachtig ingelijste natuurfoto's van Johan Hanssens
- gezellig nakeuvelen bij een al of niet stevige pot bier

Energiezuiniger leven wordt in 2006 extra beloond

Eind februari 2006 is de honderdste windmolen voor het opwekken van groene stroom in Vlaanderen geïnstalleerd. Echter nog steeds een schijntje in vergelijking met onze noorderburen Nederland, Duitsland, Denemarken en zelfs met Spanje! Er zal nog zeer veel wind door Vlaanderen moeten waaien om de edele ambities van minister Peeters te kunnen halen: in 2015 moeten we 12% van alle elektriciteit op een duurzame, niet vervuilende manier opwekken. Nu halen we iets van 2% ...

Niet alleen aan de zijde van productie moeten we duurzaam denken. Wij zijn allen samen thuis uiteindelijk de belangrijkste energieverbruikers. Velen gaan voorbij aan het besef dat alle verbruikte energie ooit moet opgewekt worden. Een duurzame reflex is met die energie, hoe makkelijk en vanzelfsprekend hij ook in de huiskamer binnenkomt, zuinig om te springen. De productie ervan immers legt een zware tol op de kwaliteit van ons leefmilieu, onze gezondheid, veiligheid en de energievoorziening in de toekomst.

Het zijn niet de grote investeringen die aanzienlijke energiebesparingen voor particulieren opleveren. Bovendien zijn alle geleverde inspanningen niet alleen gunstig voor het milieu, maar ook in de eigen portemonnee voelbaar.

De overheid wil dit aanzwengelen door vanaf 2006 aanzienlijke belastingverminderingen te voorzien voor die gezinnen die energiebesparende investeringen doen.

Bovenop het lager verbruik kan van de onderstaande investeringen, in 2006 gedaan, 40% gerecupereerd worden via een belastingsbonus, met een maximale aftrek van 1280 EURO.

Komen in aanmerking: vervanging door een hoge rendement stookketel (o.a. condensatieketel), plaatsen van zonneboiler (warm water), fotovoltaïsche panelen (elektriciteit) of een warmtepomp, ruiten vervangen door hoogrendementsglas, isoleren van het dak, plaatsen van thermostatische kranen of kamerthermostaat en het laten uitvoeren van een energieaudit.

Meer info vind je op de website: www.energiesparen.be, of door gratis bellen naar de Vlaamse infolijn 0800/30201. Hier kan je ook de overzichtelijke energiebrochure bekomen.

Zowel in Vlaanderen als in een aantal gemeenten kan je bovendien premies krijgen voor energiebesparende maatregelen. Een overzicht hiervan vind je eveneens op bovenstaande website.

Naast het steeds kiezen voor de energiezuinigste toestellen (A+ label) blijft de eerste en goedkoopste besparing slechts daar energie te gebruiken waar het echt nodig is. We hoeven geen kerstverlichting het ganse jaar door!

Piet

VOORBIJE ACTIVITEITEN

Gavers en Bergelen op 11/12/05

Met 6 personen vertrokken voor de verkenning van de Zuidvlaamse waterplassen. Toegekomen aan de Gavers was het enorm druk, tientallen Nederlanders waren bezig hun motorboot te lossen in het Gaversmeer, om te gaan vissen. Eentje zei nogal lakoniek, bye bye vogeltjes.

Op naar de schuilhut, minutenlang een waterral kunnen observeren van heel dichtbij, en een goudvink gehoord. Duidelijk een "normale" goudvink, er worden de laatste dagen nogal wat "teuters" gesignaleerd, ook aan de Gavers. Dit zou een ondersoort zijn met een afwijkende roep. Een drietal watersnippen dwarrelen neer en laten zich ook zeer goed observeren. Geen brilduiker te zien, nochtans een vaste wintergast hier. Na navraag aan een plaatselijke vogelaar waren er twee weken terug enkele aanwezig.

Rondje rond de Gavers dan maar, waar er natuurlijk niets meer te zien was door het uitvaren van de gemotoriseerde Zilveren Vloot.

Begrijpe wie het kan, er mag noch gevist noch gevaren worden tijdens de wintermaanden hier. Maar de provincie heeft voor onze noorderburen een uitzondering toegestaan, daar er ginder geen water aanwezig is. Dan maar genoten van de volle zon tijdens de wandeling.

Stutjes verorberd in het cafétje aan de kanohaven. Goedkope Trippel I die smaakt, en smartlappenmuziek die de spijsvertering toch niet sterk bevordert.

s' Namiddags Bergelenput opnieuw hetzelfde schitterend zonnetje. Hier geen vissers of bootjes te bemerken. De klassieke eendsoorten die men in de winter op iedere waterput in een reservaat kan vinden. Het aantal smienten is niet zo groot hier op deze toch wel rustige plaats, als je de nabijgelegen snelweg even wegdenkt. Daar heeft Bergelen net als het Gaversmeer zijn ontstaan aan te danken. We halen er toch nog een krakeend van tussen; hier zijn in sommige winters reeds opmerkelijke waarnemingen gedaan.

Blijkbaar is het een beetje te zacht dit jaar, maar het kan nog komen.

We zijn vlug rond op die manier, nabijgelegen gebieden om nog te bezoeken zijn er hier niet zo direct. Terug naar Roeselare dus het moet niet altijd laat zijn.

Ludo

Ijzermonding en Viconiaputten op 15/01

Ijzermonding

De morgenstond beloofde heel wat goud aan de hemel. Het was weliswaar fris, maar zonnig en klaar, en geschikt om duidelijk omljnde waarnemingen te doen. Wij gingen met zo'n dertien man op stap. In de eerste schorre hoorden en zagen we al een grijsgeklepte tureluur roepen.

Kieviten, donkerkoppige bergeenden, slanke blauwe reigers en donkerbruine steenlopers draafden er rond. Geel-groene groenlingen nestelden zich in de struiken. Een grijs-geklepte zilverplevier en een donkere paarse strandloper tripten er tussen.

Een schorre verder dansten er putters tussen de doornappels. Bruinrode kneutjes en bruinkoppige ringmussen sprongen rond in de struiken. In de heg verplaatste zich een vink. Een wulp zwalpte over en een zwartkoppige rietgors zat er eenzaam op een struik te turen. Ook een zanglijster zocht voedsel in de schorren.

We trokken verder. Een bende gebandeerde kolganzen is naarstig aan 't grazen in de beemden. Verderop links bestijgen we de duinen naar een uitkijkpost. Schorren en appartementen zijn van hierop de voornaamste ingrediënten van de omgeving. De dag blijft prachtig zonnig. Een veldleeuwierk tiereliert in de lucht. Beneden in de slikken fascineren grijs-bruin gestreepte bonte strandlopers. Kromgebekte wulpen, steenlopers, blanke bergeenden, gespikkelde zilverplevieren en de kieviten zijn ook weer te bewonderen.

We keren naar ons veldpad terug.

Een stuk verder geraken we in tegenlicht-positie. We menen gevlekte goudplevieren en bruine bontbekplevieren met zwarte borstband te onderscheiden, maar zeker zijn we er niet meer van, want de zon geeft te fel tegenlicht. Volgens het silhouet herkennen we nog scholeksters,

Dan komen we aan de Ijzer en slaan even linksop, waar we nog aan een pier, steenlopers en een paar grijze gevlekte grutto's gadeslaan, die hier blijkbaar in het verkeerd seizoen terecht gekomen zijn.

Wij trekken langs de Ijzer weg en wandelen verder, de pier op. Vissers- en plezierboten varen driftig op het water. Langs de vloedlijn bemerken we een troep bleke drieteenstrandlopers die nerveus de golven achterna hollen. Ook een zilverplevier en een tureluur dwalen op het strand. In de verte op zee zien we honderden futen blinken in de zon. Steenen paarse strandlopers zijn volop in de weer op de golfbreker langs het staketsel. Plots ontdekken we op de reling een juveniele drieteenmeeuw met zwarte vleugelpunten. Piet observeert en fotografeert hem minutenlang. Dit was nu eens een pure meevaller. Langs het laatste eind bekijken we nog koperwieken en een tureluur.

Om halfeen arriveren we op de parking. In Stuivekenskerke verorberen we onze lunch in de herberg "In de Vicogne".

Nog enkele medegangers kwamen ons gezelschap houden. Zodoende konden we met een achttien man op stap om de Viconiaputten te verkennen.

Viconiaputten

De Viconiaputten danken hun naam aan de Viconiahoeve, hotel en restaurant, die naast de ondergelopen kleiputten ligt, omzoomd met rietkragen. Het weer is nog altijd schitterend, excellent voor kleurrijke waarnemingen in het zonlicht.

Rond 14 u vertrekken we van de herberg. In de weiden vlakbij nestelt zich een bende roestbruine koperwieken, grijskoppige kramsvogels, spreeuwen en gekuifde kieviten. Een dertigtal zandkleurige geschubde kemphanen pikken in het rond. We krijgen ook een grote bonte specht in 't vizier.

Voor de Viconiahoeve bemerken we in de sparren enkele geoorde roestbruine ransuilen. Die maken er al geschiedenis sedert het begin van onze waarnemingen.

Het eerste wat wij in het natuurreservaat bekeken waren de enorme aalscholvers, sinds jaren al present op de hoogspanningspilonen. In de kijkhut verderop troffen we geen grote variatie aan : kramsvogels, wintertalingen, wilde eenden.

Een blauwe reiger stond er op een poot te staren, en een gevlekte torenvalk zat in een boom te koekeloeren. Ook een donkere buizerd zwierf er rond.

We keerden terug op het circuit tussen rietkragen. Aan de eerste uithoek rechts troffen we wel, op verder

gelegen plassen, een sterkere variatie aan.

Wintertalingen, krakeenden, bonte slob- en kuifeenden, roomgekruide smienten, bruinkoppige tafeleenden, benden meerkoeten, wilde eenden en canadaganzen.

Na minutenlange observatie trokken we toch verder. Langs het pad bemerkten we nog koperwieken, kramsvogels en een troep grauwe ganzen..

Om van het laatste daglicht nog te profiteren bezochten we de Blankaart in Woumen. Op het uitgestrekte water zagen we in de verte benden smienten en kuifeenden

zonder ze nog duidelijk te kunnen onderscheiden. Een eenzame fuut zwom vooraan op het open meer.

We trokken ons dan terug achter een nabijgelegen hoeve waar we een slaapplek van de blauwe kiekendief vermoedden. Verscheidene bosjes te lande hielden we in de gaten, tot we bijna de moed opgaven, als eindelijk de lang verwachte blauwe kiekendief lichtig voorbyschoof en in een boom ging schuilen. We haalden opgelucht adem en bleven hem maar nakijken. Daarop passeerden nog een buizerd, een kleine zilverreiger en een roerdomp aan de hemel. In schemeravond zagen we nog een witte kwik langsvliegen. Die dag konden we ons gelukkig achten met enkele fijne waarnemingen. Je ziet maar : het loont nog altijd de moeite de wandeling mee te maken.

Herman

Veerse Meer en Nationaal Park Oosterschelde op 19/02

Enkele sfeerbeelden van Schouwen-Duiveland

Flaauwerse inlage: mannetje slechtvalk in de kijker.

Weverse inlage : nonnetjes en brandganzen

DWW 34-1

WAARNEMINGEN

11/12	Roeselare	2 rietgorzen t.h.v. Babilliebeek	W. Marichal
30/12	Roeselare	5 vinken en 1 keep in tuin	
8/1	Hooglede	4 vinken, 1 zwarte mees, sperwer	W. Marichal
8/1	Roeselare	17 aalscholvers op hoogspanningsmast, 3 in de zwaairom	W. Marichal
10/1	Aardenburg	3 groepen kleine zwaan, tot. 502 ex Wijffe blauwe kiekendief	P + C Desmet A + S Lefevre
13/1	Hooglede	juv. Slechtvalk jagend	W. Declercq
14/1	Rhodesgoed	vrouwtje blauwe kiekendief Tiental koperwieken	J. Vanderhaeghe
14/1	Roeselare	57 goudplevieren	L. Momerency
18/1	Roeselare	3 putters op kaardebol (tuin)	P. Desmet
20/1	Roeselare	1 houtsnip in tuin	Claude Huyghe
25/1	Hooglede	36 canadaganzen	W. Declercq
28/1	Roeselare	vrouwtje nonnetje in de vaart	
29/1	Hooglede	8 wulpen	L. Momerency
30/1	Roeselare	roerdomp in de kleiputten	D. Vandewalle
2/2	Roeselare	1 grote gele kwik langs de Mandel	P. Desmet
2/2	Roeselare	1 goudhaantje in kleiputten	J. Vanderhaeghe
5/2	Rhodesgoed	witgatje, torenvalk, 8 putters	Peter en Wouter
5/2	zwaairom	1 koppel kuifeend, 2 koppels tafeleend	P. Hantson
7/2	Roeselare	1 mannetje keep, vinken en grote.bonte specht in tuin Jagend smelleken rond verbrandingsoven	P. Desmet
9/2	Roeselare	sperwer in tuin	Lieve
11/2	Roeselare	10 sijsjes in berk	P. Desmet
11/2	Roeselare	60 sijsjes in tuin	Peter, Lieve, Wouter
12/2	Roeselare	steenuil op knotwilg in tuin	P. Hantson
13/2	Roeselare	groene specht en mannetje keep	P. Desmet
15/2	Staden	jagend mannetje blauwe kiekendief	P. Desmet

Nonnetje

ARGENTA

Spaarbank
Verzekeringen
Leningen

Kantoor

ROBERT PINNOO

Meiboomlaan 5-7-9
8800 Roeselare
Tel. 051 24 28 27
Fax 051 22 96 93

Grafiek & Illustraties

Filip

Filip CARDOEN
Grafisch ontwerp

Brechtellaan 2
8890 Moorslede
Tel.: 051 / 22 01 27
Fax: 051 / 71 02 05

Voor meer van
die Creatieve Realisaties
Surf dan naar ...

www.filipcardoen.be

ROUWCENTRUM
WERBROUCK

Rouwcentrum WERBROUCK

Bruanestraat 27
8800 Roeselare

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

HUBERT DAVIDTS
T U I N A R C H I T E C T

Beversesteenweg 369 - 8800 Roeselare
tel. : 051 69 00 30 - fax: 051 69 00 31
Hubert.Davidts@pandora.be - BE 442 678 603

**ACTION
SHOP**

Daar vertrouwt je op!

Fotoludiek

Galerij Canada, Dootstraat 79, 8800 Roeselare
051/20.64.11 - www.fotoludiek.be

ercu

office & automation

S

office & automation
van Antivirus tot Z-note...

Brugsesteenweg 380 • 8800 Roeselare
T 051 24 70 00 • F 051 20 02 77

www.sercu.be

VERREKIJKERS | STEREDMICROSCOPEN | TELESCOPEN | LOUPEN | NESTKASTEN
STERREKIJKERS | STATIEVEN | MICROSCOPEN

Pieter De Conincklaan 108 - 8200 Brugge (Sint-Andries) tel. 050 31 50 01 - fax 050 31 68 47
bezoek onze website: www.deputter.com